

Raija Väisänen
Kommenttipuheenvuoro
29.9.2008

Näkökulma: Kuntouttavan
aikuissosiaalityön elementit
asiakkaan aseman vahvistajina

Toteutuvatko tavoitteet eri tasoilla?

- Yksilötyön taso: voimavaraistuminen, täysivaltaisuus, osallisuus, vastuullisuus, kulttuuristen erojen tiedostaminen, ihmisen kunnioittaminen, omaehtoinen selviytyminen, hyvän elämän osallisuus.
- Alueellisen ja rakenteellisen työn taso: tiedontuotanto päätöksiä varten, palvelujärjestelmän kehittäminen, verkostoituminen, asukasdemokratian edistäminen.

Onko tunnistettavissa sosiaalipedagoginen työote?

- Sosiaalisten ongelmien yksilöllisiin, yhteisöllisiin ja yhteiskunnallisiin syihin paneutuva työote
- Kannustava, liikkeelle paneva ja dynaamista verkostoa edistävä toiminta
- Ylisukupolvinen ajattelutapa
- Itsekasvatusprosessien vahvistaminen ja itseapuun auttaminen
- Huomion suuntaaminen siihen, mihin ihmiset kiinnittävät luottamuksensa ja toiveensa sekä miten he tilanteita tulkitsevat

Onko vuorovaikutuksellisuus laadukasta?

- Ihmisten välinen vuorovaikutusprosessi keskiössä - toimiva dialogi
- Vuorovaikutus mahdollistaa toisiin ihmisiin vaikuttamisen positiivisella tavalla
- Ihmisten elämänhallintataidot ja voimavarat vahvistuvat
- Ihmiset pystyvät selviytymään elämässä eteen tulevista haasteista yhä paremmin

Saako yhteiskuntakriittisyys tilaa?

- Pyritäänkö asiakkaiden valtaistamiseen (empowerment) ja yhteiskunnalliseen integraatioon
- Pystytäänkö edistämään niitä prosesseja, joiden kautta asiakkaiden oma rooli heitä itseään koskevissa asioissa kehittyy ja vahvistuu
- Korostuuko asiakkaiden keskeinen asema toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa

Toteutuuko tarvittava palvelu?

- Onko kokonaistilanne mahdollista kartoittaa hyvin
- Korostuuko normaaliusperiaate - autetaanko asiakasta niin, että tuen ja kontrollin tarve vähitellen lakkaa
- Onko työ suunnitelmallista: mitä, milloin, kuka, missä, miksi ja kuinka
- Arvioidaanko palvelua kriittisesti - tuotetaanko julkista tietoa

Onko tulevaisuusulottuvuus tunnistettavissa?

Tulevaisuuden merkityksen monimuotoinen ymmärtäminen asiakastasolla

- Tulevaisuuden ennakoitavuus
- Luottamuksen rakentuminen
- Epävarmuuden sietämiseen oppiminen
- Mahdollisuus ihmisenä kasvamiseen
- Yleisen turvallisuuden vahvistuminen

Onko työ tutkivaa ja arvioivaa?

- Tutkimuksen aiheet ja ongelmienasettelut ovat käytäntölähtöisiä
- Asiakastyön käytännöt ja arviointi tutkimuksen kohteina - yleisen tietoisuuden lisääminen
- Asiakaskohtaisen dokumentoinnin objektiivisuus, eettisyys ja avoimuus
- Tutkimuksen säilyminen ajassa elävänä, luovana ja itseään uudistavana